

oposta
rina de
s mes-
riodis-
ant un
perio-
em va
t, però
iso.

solem-
ses res-
issegu-
sposta
blema
lmirats
t cas la
d'apli-
Intro-
l'esco-
geix als
ent a la
t que el
mateix
a no ha
diocri-
nent la
ue des-
la criti-
s quei-
fial.

s origi-
m par-
centi-
batejat
iterven-
i el des-
Als Es-
car a
ls anys
/ha de-
primer
ens diu
ies vul-
ació per
tament
centius
mensa.
mals de
nt més
en, com
ek, que
pitjors.
ne York
ules del
atge és
iat com

recer-
ts Units
locents
im s'es-
isos els
tot han
ple, han
que Ma-

L'expulsió. Recurs educatiu?

Els pedagogs i mestres sostenen que l'expulsió hauria de ser l'última mesura, perquè exclou del sistema

TRINITAT GILBERT

FOTO: DAVID BORRAT

L'expulsió no educa", diu el professor de l'INS Badia del Vallès Xavier Gual. "Si eduqués, el procés no es repetiria, en alguns casos, fins a l'infinit". Encara més, "si per als joves ser expulsats significa tenir uns dies de vacances a casa, sense que ningú els controlli (això vol dir dormir fins tard i jugar tot el matí a la Play), ja no estem parlant d'un càstig, sinó d'un premi temptador".

Miquel Cabezas, el cap d'estudis, pren la paraula per comentar els nous projectes que afronten perquè les expulsions no es converteixin en el que comenta el Xavier, uns dies lliures a casa. "Hem pensat a canviar els dies a casa que passaria l'alumne expulsat per uns serveis a la comunitat", de manera que el jove col·laboraria amb entitats municipals, com ara ajudant els conserges a les escoles, acompanyant avis als casals de gent gran o fent tasques senzilles de manteniment de camps de futbol. "Hem iniciat les converses i ara ja estem mirant tots els aspectes legals i de responsabilitats", afirma el cap d'estudis.

El cas és que "el simple fet d'enviar a casa seva un alumne no evita que sigui reincident", insisteix el professor Xavier Gual. Per això ell i també el cap d'estudis defensen altres mètodes correccionals: "Venir al centre a la tarda a estudiar, passar uns dies fent

deures en una classe de batxillerat o expulsat a casa, però amb tot un seguit de tasques pautades que en tornar haurà de lliurar fetes".

A l'INS Badia també a vegades els confinen en una sala, "on el castigat es passa tot el dia sol fent la feina que els seus companys fan a l'aula". "El missatge dels professors ha de ser clar: «Si t'hem de castigar, el que farem és allunyar-te dels amics i fer-te fer més feina del normal, i com que això t'ho farà passar menys bé que si fossis a classe amb el teu horari, t'ho rumiaris dues vegades abans de tornar-hi»", continua explicant Xavier Gual. Curiosament, aquests mateixos alumnes "sovint aprenen més en aquests dies que en trimestres sencers de desconexió voluntària a l'aula". "Perquè el pitjor problema dels alumnes expulsats és que perden tantes classes i s'acaben despenjant tant dels estudis que són incapaços de sortir, precisament, d'aquesta roda de frustració i mal comportament".

Per la seva banda, la psicopedagoga i profes-

sora de l'institut Escola Municipal de Treball de Granollers Mercè Vicién Marca-Noguer sosté que les normes, i les conseqüències que comporta no seguir-les, "s'han d'aplicar sempre de manera flexible, individualitzada i sobretot educativa, perquè el jove està en una etapa obligatòria de l'educació".

Mesures alternatives

Abans d'una expulsió, diu la psicopedagoga, hi ha altres mesures: "Prolongació de la jornada. És a dir, que l'alumne vingui a la tarda i o bé faci un treball de reflexió sobre el que ha passat, o bé faci un servei en benefici de la comunitat educativa, o bé que vagi a alguna classe amb alumnes més grans (cicles, batxillerat) i vegi com és d'important la formació postobligatòria".

Quan l'expulsió és llarga "es pot acordar una hora de seguiment amb el psicopedagog o el tutor perquè l'alumne vagi a l'institut a portar feines que se li hagin encarregat i així no perdi el fil del que estan fent els seus companys ni el

vincle amb el centre". "Cal imaginació i adaptar-se a cada situació personal", afirma Vicién. Esclar que també hi ha casos i casos. "En els més extrems el que s'aplica és la inhabilitació, en la qual ha d'intervenir Inspecció i a l'alumne se li ha de buscar un altre centre perquè hi continuï la formació obligatòria. En 20 anys d'experiència només n'he vist dues. Però, de vegades, un canvi pot ser bo. És una segona oportunitat per començar de nou i fer les coses d'una altra manera", afirma la psicopedagoga.

A la Universitat de Barcelona (UB), la professora del departament de didàctica i organització educativa Èlia López Cassà afirma que "el sistema educatiu actual no està responenent a la diversitat d'alumnat actual". Dit amb altres paraules, els instituts són educadors acadèmics però no eduquen en la intel·ligència emocional ni en la competència social. "L'expulsió és una mesura extraordinària, a la qual s'hauria de recórrer com a última opció, perquè l'únic que s'aconsegueix és el que jove se senti exclòs de la societat".

tat". En canvi, si aquell alumne fa una tasca comunitària, com a mesura ordinària, pot reforçar el seu reconeixement positiu, que potser a l'institut no rebia, i alhora tindrà la sensació de seguir inclòs en la societat.

Mesures preventives

La professora de la UB també és del parer que hi ha d'haver mesures preventives per evitar les expulsions. "Hi hauria d'haver programes d'educació emocional i de competència social que no s'estan fent, i que ajudarien els joves a gestionar les seves emocions". Les assignatures de valors cívics o fins i tot les mateixes hores de tutoria podrien ser espais per incloure els eixos de les gestions d'emocions, destinats a formar persones com a objectiu primordial. La segona mesura preventiva seria que l'equip psicopedagògic s'impliqués més en l'alumnat susceptible de ser expulsat, perquè no s'arribés a l'últim recurs, l'expulsió. Per acabar, el pedagog

"A l'expulsió s'hi hauria de recórrer com a última opció", diu Èlia López, professora

Carles Parellada indica que "els centres educatius no són espais terapèutics; per tant, les actituds disruptives els depassen". "Però quan s'arriba a l'extrem de l'expulsió, no només no es resol la situació, sinó que s'incrementa el mal-estar i el conflicte, i es pot arribar a repetir fins que el jove no té cap altra sortida que deixar el centre".

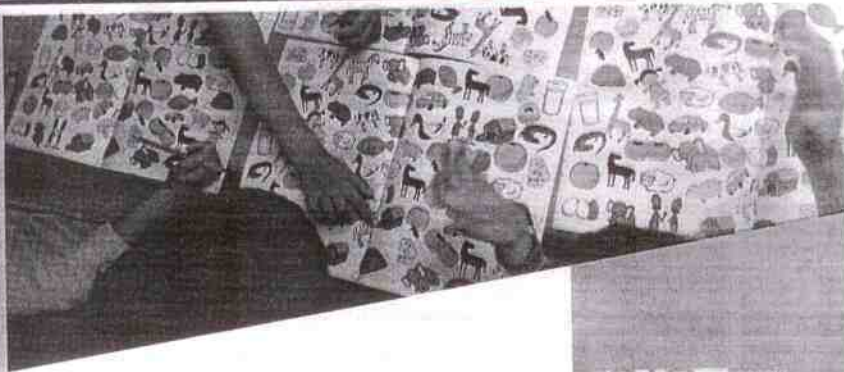
Si es té en compte que els instituts són espais educatius, "l'expulsió no és un bon recurs perquè en comptades ocasions permet al jove canviar la seva manera d'actuar, i la seva resposta pot ser de submissió, per por (i això acabarà esclatant més endavant), o de reacció encara més confrontativa, perquè sent que no

hi té res a perdre".

Per tot plegat, Parellada afirma que la perspectiva de la pedagogia sistèmica ofereix algunes pistes per conèixer l'alumne i explica que les seves actituds poden provenir d'actituds viscudes dins la família. Aquesta explicació, però, no vol dir que els alumnes amb actituds i accions disruptives no siguin responsables de les seves accions. "Calen accions concretes per afrontar el mal-estar que generen, però ha de ser amb la forma i en la mesura adequades".

Parellada reconeix l'estranyesa que pot provocar aquesta mirada, però reflexiona: "Més estrany em resulta pensar en casos de joves reincidents en el tema de les expulsions, amb qui s'han provat un munt de propostes educatives i que quan s'arriba a l'expulsió, no només no es resol la situació, sinó que s'incrementa el conflicte, que es pot arribar a repetir fins que el jove no té altra sortida que deixar el centre".

p d'estudis de l'INS replantejar les 10 dóna resultats.

- Iniciació des de parvulari
- Grups reduïts
- Preparació de l'alumnat per obtenir les titulacions oficials
- Metodologia de CIC Escola d'Idiomes
- Material propi

www.iccic.edu/thaubcn
www.iccic.edu/tausc

CIC escola
 Idiomes

A Barcelona
 Plaça de la Universitat
 Sant Cugat i Mataró

www.iccic.edu/Idiomes
 93 200 11 33

IEU Institut Català del
 Idioma